

De vergunning voor (trust) dienstverlening in Nederland; al tien jaar hét keurmerk voor de Nederlandse trustsector?

mr. dr. M.T. van der Wulp*

De Nederlandse trustsector is dit jaar tien jaar gereguleerd. Sinds de inwerkingtreding van de Wet toezicht trustkantoren (Wtt) – op 1 maart 2004 – staat de trustsector onder toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB) en hebben bestaande gedragsregels in de trustbranche een wettelijke basis gekregen. Bovendien is de Wtt een wettelijke basis om trustkantoren te onderwerpen aan andere financiële wetgeving, zoals de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme en de Sanctiewet 1977. De Wtt is inmiddels geëvalueerd en aangescherpt, waardoor ook ‘illegale marktpartijen’ onder het bereik van de Wtt zijn gebracht en de mogelijkheden van het sanctiearsenaal van DNB aanzienlijk zijn uitgebreid. Bij deze handhavingsacties tegen ‘illegale marktpartijen’ werd door DNB nauw samengewerkt met de Belastingdienst, de FIOD en het Openbaar Ministerie (OM).¹ Ondanks de strengere regelgeving en het optreden van DNB tegen illegale marktpartijen lijkt de positie van trustkantoren onverminderd onder druk te staan.²

Kennelijk slaagt de trustsector er niet in om haar dienstverlening in Nederland goed over het voetlicht te brengen. Wellicht moet de nieuwe, door de branchevereniging voorgestane aanduiding van trustkantoren als ‘dienstverleners aan ondernemingen’ worden gezien als een hernieuwde poging om aan het publiek duidelijk te maken wat trustkantoren feitelijk in Nederland doen. Met het ontwikkelen van een ‘keurmerk’ voor trustkantoren wordt bovendien beoogd een signaal af te geven dat de sector het waarborgen van kwaliteit serieus neemt en ‘ongewenst gedrag’ wenst uit te bannen.³ De vraag is echter of de nieuwe benaming en het keurmerk voldoende zullen zijn om (enige) invloed uit te kunnen oefenen op het kritische debat over hun dienstverlening en de (vermeende) status van Nederland als belastingparadijs. Een korte terugblik leert dat in het afgelopen jaar – ondanks het langverwachte rapport van de SEO Economisch Onderzoek⁴ – aan deze discussie toch geen einde is gekomen. Het zou ‘tijd’ zijn geweest ‘voor een moreel oordeel’.⁵ In plaats daarvan werden (slechts) ‘de cijfers’ gegeven.⁶ Op basis van die cijfers kon op de vraag of Nederland nu wel of niet als belastingparadijs moet worden aangemerkt, kennelijk geen bevredigend antwoord worden gegeven.⁷ Aangezien internationaal opererende bedrijven ook zelf in Nederland een vestiging kunnen openen om belasting te ontwijken, zou

wellicht ook de vraag kunnen worden opgeworpen of niet juist de keuze van een bedrijf om hierbij een onder toezicht staand trustkantoor in te schakelen op zichzelf niet als een keurmerk is te beschouwen. Uit de verleende vergunning blijkt immers dat DNB de bedrijfsvoering van het trustkantoor integer acht.

* Melis van der Wulp is advocaat bij Wladimiroff Advocaten en tevens redactiesecretaris van dit tijdschrift.

1. ‘Wijziging Wtt en Rib’, Nieuwsbrief Toezicht Trustkantoren juli 2012, DNB 11 juli 2012. Zie uitgebreid hierover: M.T. van der Wulp en R.-J. Lugard, ‘De focus van DNB op ‘illegale marktpartijen’: afstand van het vestigingsvereiste van de Wet toezicht trustkantoren?’, *Sanctierecht & Compliance* 2012, p. 253-259.
2. ‘Zuidas droomt in stilte van een herkansing’, *Het Financieele Dagblad* 12 september 2013.
3. ‘Cultuur moet veranderen’ Trustsector krijgt keurmerk, *De Telegraaf* 21 december 2012.
4. M. Kerste, B. Baarsma, J. Weda, N. Rosenboom, W. Rougoor en P. Risseeuw, *Uit de schaduw van het bankwezen*, Amsterdam: *SEO Economisch Onderzoek* 2013-31.
5. ‘Tijd voor een moreel oordeel’, *Het Financieele Dagblad* 12 juni 2013.
6. ‘Ik geef geen oordeel, ik geef de cijfers’, *de Volkskrant* 12 juni 2013.
7. Zie onder andere: ‘Dubiezue stellingnames en rekenfout in SEO-rapport over belastingparadijs Nederland’, *Quotenet* 14 juni 2013. En: Zóveel banen, dat is echt ‘stupid’; Het rapport over brievenbusfirma’s kwam dinsdag uit, de kritiek volgt nu, *NRC Handelsblad* 14 juni 2013.